Financieel Expertise Centrum

FEC Jaarplan 2022

Resultaatgericht samenwerken als één overheid ter bestrijding van financieel economische criminaliteit en voor het versterken van integriteit in de financiële sector.

Financieel Expertise Centrum

Voorwoord

In 2022 zal de internationale aandacht voor de integriteit van de financiële sector verder toenemen. Dit vanwege de internationale evaluaties over de Nederlandse situatie, zoals de evaluatie van de Financial Action Task Force, en ook vanwege de wet- en regelgeving vanuit de Europese Unie om witwaspraktijken en terrorismefinanciering nog beter te kunnen bestrijden. Binnen de FEC-samenwerking merken we verder dat er internationaal ook toenemende aandacht is voor de samenwerking tussen publieke partijen onderling en tussen publieke en private partijen waarbij het FEC en de FEC PPS als goede voorbeelden worden aangehaald. In 2022 zullen we onze aanpak en ervaringen in het bundelen van krachten blijven delen, ook in internationaal verband.

Met de samenwerking in FEC-projecten verkrijgen we nieuwe inzichten in impactvolle en urgente risico's voor de integriteit van de financiële sector. In 2022 richten we ons in het bijzonder op digitalisering met een project op gedigitaliseerde criminaliteit en een project met private partijen op crypto's. Naast de lopende projecten blijven we de uitkomsten van afgeronde projecten (enige tijd) monitoren, om de effecten te maximaliseren en nieuwe inzichten te verkrijgen. In 2022 zullen we aan deze monitoring extra aandacht besteden.

De kennis en inzichten delen we in ons kenniscentrum. Dat doen we via FECademy's die we nu ook digitaal aanbieden, met elke maand een project of activiteit uitgelicht en besproken vanuit meerdere perspectieven en (inter)nationale organisaties. Zodoende pareren we de belemmeringen van de covid-maatregelen en kunnen we de kennisdeling voortzetten.

Informatie-uitwisseling via het FEC is onze kernactiviteit en heeft ook in 2022 de hoogste aandacht. Met het continu verbeteren van het informatie-platform blijven we optimaliseren. En ook in de taskforces, waar informatie-uitwisseling tussen publieke en private partijen plaatsvindt, is er voortdurend aandacht voor verbetering en ontwikkeling. Zo werkt de serious crime taskforce in 2022 langs actielijnen aan nieuwe mogelijkheden om de effectiviteit te vergroten.

Ook in 2022 zullen de covid-maatregelen nog aanhouden. Deze zijn belemmerend, maar beperken niet het doorzettingsvermogen en enthousiasme voor de samenwerking in het FEC, in de FEC publiek-private samenwerking en zelfs niet in internationaal verband.
Ik kijk dan ook vol verwachting uit naar het nieuwe jaar.

Laura van Geest
Voorzitter FEC-raad

Financieel Expertise Centrum

Inhoud

- Doel, missie en taken 4
- Informatie-uitwisseling 5
- FEC Kenniscentrum 8
- FEC Thema-activiteiten 10
  - *Meerjarige thema's* 11
  - *Programma FEC-TF* 12
  - *FEC projecten* 13
  - *FEC projecten monitoring* 16
  - *FEC PPS Taskforces* 18
  - *FEC PPS Projecten* 19
  - *FEC PPS Projecten monitoring* 21
- Samenwerking met andere verbanden 23
- Communicatie 25

Doel, missie en taken

Het FEC is een samenwerkingsverband tussen autoriteiten met een toezicht-, controle-, vervolgings- of opsporingstaak in de financiële sector en is opgericht om de integriteit van deze sector te versterken. Dit gebeurt door inzichten, kennis en vaardigheden van de FEC-partners en waarnemers onderling uit te wisselen, ook via voorlichting en interne/externe communicatie. Een betere informatiepositie en een gezamenlijke aanpak maakt het mogelijk om scherper probleemgericht op te treden en een breed effect te bereiken. Daarmee wordt financieel economische criminaliteit en niet-integer gedrag effectiever voorkomen en bestreden.

De partners in het FEC treden gezamenlijk preventief op tegen bedreigingen van de integriteit van de financiële sector en handhaven waar nodig. Alle activiteiten binnen het FEC zijn gericht op realisatie van de doelstelling. Om de doelstelling van het samenwerkingsverband te bereiken heeft het FEC de missie om de onderlinge samenwerking tussen de partners te stimuleren, te coördineren en te vergroten door het uitwisselen van informatie en het delen van inzicht, kennis en vaardigheden.

De FEC partners werken resultaatgericht samen als één overheid ter bestrijding van financieel economische criminaliteit en niet integer gedrag in de financiële sector. Gezamenlijke bestrijding van financieel economische criminaliteit is ook leidend in de samenwerking met private partijen. Kenmerkend voor het FEC is het behalen van synergie door samenwerking.

De drie kerntaken van het FEC, die voortkomen uit de doelstelling, zien op structurele informatie-uitwisseling, het fungeren als een kenniscentrum en het gezamenlijk uitvoeren van projecten/programma's. Ook in 2022 zijn de activiteiten gebaseerd op deze taken.

Financieel Expertise Centrum

Informatie-uitwisseling

Informatie-uitwisseling

Informatie-uitwisseling

Het uitwisselen van informatie over subjecten, trends en fenomenen in het FEC informatieplatform - de core business van het FEC - zal in 2022 onverminderd doorgaan.

Het informatieplatform behandelt casuïstiek die op initiatief en naar behoefte van de FEC-partners aan de orde wordt gesteld. Deze zien op alle onderwerpen van financieel economische criminaliteit, zoals witwassen, belastingontwijking, overtredingen van sanctieregelgeving, fraude en oplichting, illegaliteit en het niet voldoen aan eisen van integere bedrijfsvoering zoals opgenomen in de Wft en de Wwft. Ook wordt er casuïstiek behandeld waar sprake is van mogelijke fiscale misstanden die in relatie staan tot de integriteit van de financiële sector.

Wanneer partners elkaar (thematisch) op de hoogte houden van elkaars prioriteiten en belangrijke onderwerpen, bevordert dat de informatie-uitwisseling. In 2022 zal er in het IP weer uitdrukkelijk ruimte worden geboden aan de FEC-partners om deze aandachtsgebieden te agenderen.

Informatieplatform

Het informatieplatform is al jaren een waardevol podium waarmee de FEC-partners – binnen de wettelijke mogelijkheden – elkaars informatiepositie versterken en gezamenlijk initiatieven bedenken en uitvoeren voor interventies tegen misstanden en illegaliteit. Het informatieplatform voorziet in een integrale aanpak waarin door FEC-partners op reguliere basis signalen (casuïstiek) en informatie worden gedeeld.

Deze samenwerking binnen het informatieplatform vindt uitsluitend plaats tussen de FEC-partners en gebeurt volgens de afspraken in het Informatie-protocol FEC 2019.

(zie voor een schematische weergave van het proces rond structurele informatie-uitwisseling paragraaf 2.2. van dit protocol).

Informatie-uitwisseling

Thematische aanpak

De casuïstiek die wordt gedeeld in het informatieplatform vormt een belangrijke indicator voor het kiezen van thema's voor een projectmatige aanpak in het FEC. Omgekeerd leidt een thematische aanpak, zowel binnen het informatieplatform als in projecten, tot (extra) signalen in het informatieplatform. Het jaar 2021 heeft laten zien dat ook uit projecten goede signalen voortvloeien.

Ook in 2002 zal op deze wisselwerking tussen thema's en casuïstiek, optimaal worden ingezet. De samenwerking in het informatieplatform zal wederom nadrukkelijk aan de hand van thema's plaatsvinden. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het organiseren van diverse IP thema-overleggen. De verwachting is dat dit leidt tot een toename van het aantal signalen in het informatieplatform.

Van verbetertraject naar continu verbeteren

In 2020 is een aantal verbeteracties geformuleerd dat er onder meer voor moest zorgen dat het proces van informatie-uitwisseling binnen het informatieplatform effectiever en efficiënter verloopt. Deze verbeterslagen zijn in 2021 afgerond en de focus ligt nu op continu verbeteren. In 2022 monitoren we dit aan de hand van de volgende invalshoeken.

1. Kwaliteit en kwantiteit nieuwe signalen
2. Proces van informatie-uitwisseling (incl. technische ondersteuning)
3. Communicatie over succesverhalen
4. In verbinding staan met onze omgeving

Implementatie wetsvoorstel WGS

In het voorjaar van 2020 is de parlementaire behandeling gestart van het wetsvoorstel 'Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden' (WGS). De WGS heeft onder meer betrekking op het FEC. Sinds eind 2020 ligt het wetsvoorstel voor bij de Eerste Kamer. Desgevraagd heeft de Eerste kamer in 2021 over het wetsvoorstel adviezen ontvangen van het College van de Rechten van de Mens en van de Autoriteit Persoonsgegevens en een voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State. Desgevraagd heeft de minister van Justitie en Veiligheid vervolgens een reactie gegeven op het advies van de Autoriteit Persoonsgegevens en de voorlichting van de Afdeling advisering van de Raad van State. De behandeling in de Eerste Kamer wordt in 2022 voortgezet en dat zullen we vanuit het FEC met belangstelling volgen.

Financieel
Expertise
Centrum

FEC Kenniscentrum

Kenniscentrum

In het FEC staat het delen, uitwisselen en ontwikkelen van kennis centraal. Dit gebeurt zowel in de informatie-uitwisseling als in de projecten. Daarnaast zijn er activiteiten specifiek gericht op kennisuitwisseling, om het netwerk bekend te maken en te versterken met de beschikbare kennis en kunde.

FECademy

De FECademy staat voor de activiteiten die zijn gericht op kennisdeling in het FEC-netwerk. In 2021 zijn de FECademy's (digitaal) geïntensiveerd en dit zal in 2022 worden voortgezet.

De volgende activiteiten staan op het programma:

- projectsessies, waarin de uitkomsten van projecten worden gedeeld en wordt ingegaan op de specifieke activiteiten, effectiviteit en behaalde resultaten van het project;
- het organiseren van 'FEC keukentafels' waar over trends en ontwikkelingen wordt gesproken;
- uitwisselingen en stages, waarin medewerkers een kijkje in de keuken kunnen nemen bij een andere FEC-partner (zowel publiek als privaat);
- internationale kennisuitwisseling.

FEC PPS Expertplatform

Het FEC PPS Expertplatform (expertplatform) is in 2020 gestart en vormt een belangrijke motor in de kennisuitwisseling tussen publieke en private partijen binnen het FEC. Het platform moet de brede kennisdeling- en ontwikkeling stimuleren, faciliteren en ook de continuïteit, actualiteit, effectiviteit en borging daarvan bewaken. De opzet is dat dit platform werkt met een vaste kern van experts die zich expliciet inzet voor de kennisontwikkeling in het FEC PPS, met een goed netwerk in hun eigen organisatie en daarbuiten om de nodige kennis en expertise te ontsluiten.

Het expertplatform wordt ingezet op de volgende activiteiten:

- thema's FEC PPS bepalen met de NRA's en daarbinnen focus aanbrengen voor effectieve FEC PPS-activiteiten (nadere aandacht voor specificeren binnen een thema);
- monitoring (en feedbackloop) van de effectiviteit van de FEC PPS-activiteiten (borgen van de impact op de doelstelling);
- opbouwen en onderhouden van een kennisnetwerk met experts (ook in vervolg op een project);
- inzicht op kennisproducten ontwikkelen (wat wanneer doen) voor een effectieve portfolio;
- het (mede) bijdragen aan kennissessies.

Financieel Expertise Centrum

FEC Thema-activiteiten

Financieel Expertise Centrum

Meerjarige thema's

Terrorismefinanciering

De activiteiten in FEC verband op terrorismefinanciering moeten leiden tot het in kaart brengen van financiële netwerken van betrokkenen bij terrorisme-financiering. Met de opgedane kennis en expertise is de verwachting dat private partijen de rol van poortwachter beter kunnen vervullen en dat er meer en betere informatie ter beschikking komt van FIU-NL en opsporingsdiensten om nader te onderzoeken.

- programma FEC-TF
- taskforce TF

Witwassen

Sinds 2019, toen het plan van aanpak witwassen werd gelanceerd door de Ministers van Financiën en Justitie en Veiligheid, is in veel FEC (PPS) projecten sterk ingezet op de aanpak van witwassen. Door banken werd daarbij fors geïnvesteerd om de poortwachtersfunctie te verbeteren. Intensivering van de samenwerking van betrokken partijen, zowel publiek als privaat, is hard nodig om financieel economische criminaliteit te kunnen bestrijden.

- project synthetische drugs
- taskforce Serious Crime
- project witwassen via beleggingsondernemingen en -instellingen
- monitoring op meerdere sub-thema's

Integriteit

Samen werken in de bestrijding van financieel economische criminaliteit en het versterken van de integriteit in de financiële sector is de hoofddoelstelling van het FEC. Bedreigingen van en inbreuken op de integriteit van de financiële sector moeten worden voorkomen en bestreden.

- project illegale trustdienstverleners
- project Payment Service Providers i.c.m. PSD I en II
- monitoring op meerdere sub-thema's

Digitalisering

In 2021 hebben de FEC-partners een aantal kennissessies georganiseerd op het onderwerp 'digitalisering'. Een eerste inventarisatie van onderwerpen die aandacht behoeven voor het versterken van de integriteit in het financiële stelsel, is gedaan. Vervolgens is een werkgroep opgericht die van de FEC raad de opdracht heeft gekregen nader te specificeren welke projecten op de verschillende deelgebieden zouden kunnen worden gestart. Op gedigitaliseerde criminaliteit en crypto's/ virtuele valuta zullen projectvoorstellen worden uitgewerkt begin 2022.

- project gedigitaliseerde criminaliteit
- project crypto's/virtuele valuta
- monitoring op illegale aanbieders van cryptodienstverleners

Programma FEC-TF

Programma FEC-Terrorismefinanciering

Het programma FEC-Terrorismefinanciering (FEC-TF) heeft de volgende doelstellingen

- De financiële netwerken van bij de FEC partners en -participanten bekende personen, die in verband kunnen worden gebracht met terrorisme en andere relevante personen en entiteiten, worden op basis van FEC-signalen in kaart gebracht. Daardoor wordt inzicht verkregen in de wijze waarop en door wie deze personen worden gefinancierd.
- In alle gevallen waarin het verkregen inzicht daartoe aanleiding geeft, wordt een interventiestrategie opgesteld.
- De verworven kennis leidt tot het opstellen van getoetste typologieën en het verankeren van lessons learned bij betrokken partners.

Buitenlandse financiering

De ‘buitenlandse financiering’ is sinds september 2020 structureel ondergebracht in het programma FEC-TF.

De BF-doelstellingen, die onderdeel uitmaken van het programma, zijn:

- Het in kaart brengen van de (van origine) buitenlandse financiering van non-profit instellingen die onderdeel uitmaken van de netwerken die zichtbaar worden of zijn geworden binnen het programma FEC-TF.
- Beoordelen en analyseren van risico’s verbonden aan deze financiële transacties.
- Opstellen van interventiestrategieën tegen risicovolle financiële transacties.

De activiteiten van het programma FEC-TF zullen in 2022 wederom op grond van dezelfde doelstellingen worden voortgezet.

Het Programma wordt geleid door het OM.

Financieel Expertise Centrum

FEC projecten

Door in projectverband samen te werken wordt op een bepaald thema of fenomeen de kennispositie van de FEC-partners versterkt.
Een project is gericht op kennisontwikkeling en niet op het uitwisselen van concrete informatie; dat gebeurt in het FEC Informatieplatform.

Doorlopend uit 2021	Nieuw in 2022	Monitoring
• Illegale trustdienstverleners I, mogelijk volgt een deel II	• Doorstroom-vennootschappen (verkenning)	• Dividendbelastingarbitrage • Contanten • Vergunde Trust
• Mogelijk volgt een deel II van het project witwassen via beleggingsondernemingen en –instellingen	• Gedigitaliseerde criminaliteit	• Witwassen via beleggingsondernemingen en –instellingen
• Payment service providers (PSP's) onder PSD2		• Illegale aanbieders van cryptodiensten

FEC projecten

Doorlopende FEC projecten

Illegale trustdienstverlening

Partijen die trustdiensten verzorgen zonder vergunning zijn in overtreding van artikel 3 Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018). Er zijn verschillende verschijningsvormen van illegale trustdienstverlening. Deze zijn niet altijd even gemakkelijk te onderkennen en aan te pakken. Daarbij is het van belang te weten wie deze diensten aanbiedt en hoe dit in beeld te krijgen.

Beoogde doelstelling van het project is het terugdringen van illegale trustdienstverlening, waarbij specifiek wordt gekeken naar voormalig vergunninghouders, en daarmee voorkomen van (het faciliteren van) witwassen en overige criminaliteit in en via Nederland. Hiertoe zijn een aantal vermoedelijk illegale trustdienstverleners in kaart gebracht. De aanpak van deze partijen zal ook in 2022 worden voortgezet.

Het project wordt in het eerste kwartaal van 2022 afgerond en zal vervolgens worden gemonitord. Projectleider is DNB.

Mogelijk een deel II op illegale trustdienstverleners

Na afloop van het huidige FEC project illegale trustdienstverleners wordt begin 2022 geëvalueerd of, en zo ja: hoe hieraan een vervolg kan worden gegeven. De ministers van Financiën en Justitie en Veiligheid hebben de betrokken FEC partners in juli 2021 gevraagd de uitkomsten van het onderzoek van de SEO Economisch Onderzoek over illegale trustdienstverlening te betrekken bij het vervolg op dit project. De uitkomst leidt mogelijk tot een deel II op dit project in de tweede helft van 2022.

Beoogd projectleider is DNB.

Mogelijk een deel II van witwassen via beleggingsondernemingen en -instellingen

In Q1 2022 wordt er door de AFM, AMLC en politie een quick scan uitgevoerd inzake witwassen via illegale beleggingsinstellingen en -ondernemingen (bobi's). Het betreft een vervolgactie die voortkomt uit de FEC-verkenning witwassen via bobi's. Deel I van deze quick scan bestaat uit een zoekslag binnen het register van de Kamer van koophandel. De aanpak van deel II van de quick scan wordt bepaald n.a.v. de uitkomsten van de zoekslag en hangt af van het aantal hits. Afhankelijk van de uitkomsten van de quick scan wordt bezien of een vervolgproject kan worden gestart.

Payment Service Providers (PSP's) onder PSD2

Innovaties in het betalingsverkeer en het gebruik van de nieuwe betalingsmogelijkheden na inwerkingtreding van PSD 1 en PSD2 blijken een uitdaging voor zowel de opsporing bij het volgen van criminele geldstromen, als bij financiële instellingen/banken ten aanzien van het monitoren van transacties van PSP's.

De consequenties van de invoering van PSD1 en PSD2 worden middels een impactanalyse in kaart gebracht. Het doel van dit project is om de awareness van het veranderende betaallandschap voor alle betrokken partijen in het FEC te verhogen. Het PSP-project is opgedeeld in twee deelprojecten. Het eerste deel is gericht op de impact op de opsporing en het tweede deel op de uitdagingen voor financiële instellingen zelf waar het gaat om Wwft-compliance.

Eind 2021 is deel I van dit project afgerond en de eerste helft van 2022 wordt gebruikt voor het uitvoeren van deel II van dit project.

Projectleider is de politie. Dit project is in 2021 gestart en wordt medio 2022 afgerond.

FEC projecten

Nieuw in 2022

Doorstroomvennootschappen

De Minister van Financiën heeft op 12 februari 2021 de Commissie doorstroomvennootschappen onder voorzitterschap van Bernard Ter Haar ingesteld. De commissie heeft haar onderzoek in oktober 2021 afgerond en het rapport “Op weg naar acceptabele doorstroom” aan de Tweede Kamer aangeboden.

De praktijk van doorstroom via vennootschappen maakt ons financiële stelsel kwetsbaar voor gebruik voor witwassen of financieren van terrorisme. Daarbij constateert de commissie dat juist het bestaan van de geldstromen via doorstroom-vennootschappen en de betrouwbare reputatie van Nederland als dekmantel kunnen werken. De commissie heeft de aanbeveling gedaan dat het in dat kader zinvol is om in het verlengde van haar onderzoek een vervolgonderzoek te doen in FEC-verband naar de relatie tussen doorstroomactiviteiten en witwassen, en de rol van doorstroomvennootschappen daarin. De FEC partners zullen in Q1 2022 verkennen of zij dit vervolgonderzoek kunnen uitvoeren.

De verkenning wordt geleid door het OM.

Gedigitaliseerde criminaliteit

In 2021 is in het FEC de toenemende digitalisering en gevolgen hiervan voor de FEC partners meerdere malen besproken. Voorgesteld is om in 2022 een project te starten op gedigitaliseerde criminaliteit. Het betreft hier strafbare feiten, waarbij gebruik wordt gemaakt van een ICT middel. Voorbeelden zijn onder meer Whatsapp fraude, phishing, spoofing en digitale aan- en verkoopfraude.

Vanuit het FEC richten we ons op de inventarisatie en coördinatie en op het delen van informatie en het uitwisselen van kennis op dit onderwerp.

Projectleider is de politie.

FEC projecten monitoring

Dividendbelastingarbitrage

Dividendstrippen komt neer op het creëren van een papieren werkelijkheid, waarbij internationaal opererende marktpartijen samenspannen en de economische realiteit van transacties verhullen met als doel illegaal teruggave van dividendbelasting te claimen. Dividendstripping is een schending van een fiscaalrechtelijke norm, een vorm van marktmisbuik en van niet-integere bedrijfsvoering. Vanwege de bij dividendstripping gehanteerde financiële instrumenten en de toegepaste vooropgezette structurering zijn ook verschillende meldplichten aan de orde. Opsporing en bestrijding van dividendstripping zijn buitengewoon lastig en zeer tijdrovend.
In 2021 heeft het FEC in het kader van het project dividendstripping de krachten van de FEC-partners gebundeld om de detectie van dividendstripping en een effectieve aanpak daarvan te bevorderen. Dividendstripping is voor 2022 benoemd als thema voor het FEC-informatieplatform. Daarmee wordt bevorderd dat zoveel mogelijk informatie over dividendstripping tussen de FEC-partners wordt uitgewisseld.

Dit project is in 2021 afgerond. Projectleider was de Belastingdienst.

Vergunde Trust

Ter (verdere) bevordering van de integriteit van de trustsector is in 2019 het project trustsector opgestart. Het doel hiervan was om op basis van het Compliance Model Trustsector een beeld te krijgen van een aantal geselecteerde trustkantoren om vervolgens in gezamenlijkheid een passende interventiestrategie te formuleren voor die kantoren.

Op basis van de uitkomsten uit dit project is besloten een tweetal geselecteerde kantoren nader te onderzoeken en hierover meer informatie te verzamelen in het FEC Informatieplatform. In 2022 zal de uitgewisselde informatie nader worden beoordeeld om te bezien of en zo ja welke beschikbare instrumenten de verschillende ketenpartners zouden kunnen inzetten om mogelijk geconstateerde risico's te mitigeren of tekortkomingen te adresseren.

Dit project is in 2021 afgerond. Projectleider was DNB

Witwassen via beleggingsondernemingen en beleggingsinstellingen

In de NRA 2019 is het witwassen via beleggingsondernemingen en beleggingsinstellingen gesignaleerd als 'witwasdreiging met een toekomstig karakter'. Dit gaf aanleiding voor een verkennend project om vanuit concrete praktijkvoorbeelden inzicht te krijgen in de mogelijkheden van dit risico. Onder meer zijn hiermee red flags over witwassen bevestigd en zijn aanvullend specifieke red flags, relevant voor het toezicht van de AFM, vastgesteld.

Mogelijk komt er in 2022 een deel II op dit project witwassen via illegale beleggingsinstellingen en –ondernemingen, om te onderzoeken of deze worden gebruikt als dekmantel voor criminele activiteiten.

Dit project is in 2021 afgerond. Projectleider was de AFM.

FEC projecten monitoring

Contanten

Sinds de afronding van dit project in januari 2021 wordt een zevental afspraken opgevolgd om er ook op de lange termijn voor te zorgen dat onbegeleid fysiek vervoer van contant geld niet wordt gebruikt voor witwassen en TF. De uit het project voortvloeiende vervolgacties zijn met name gericht op het bevorderen van de inzet van technische hulpmiddelen voor een betere detectie van onbegeleid vervoer van contant geld, alsmede op het versterken van de informatie-uitwisseling en de opvolging van signalen van onbegeleid vervoer.

Dit project is in 2020 afgerond. Projectleider was de Belastingdienst.

Illegale aanbieders van cryptodiensten

Dit project is gestart voor het aanpakken van illegale aanbieders van cryptodiensten, met het oog op het terugdringen van misbruik van die sector voor witwassen. In de Wwft is in 2020 een registratieplicht opgenomen voor partijen die in of vanuit Nederland diensten aanbieden voor het wisselen tussen virtuele en fiduciaire en/of bewaarportemonnees. Gemonitord wordt hoe de signalen verder worden onderzocht. Bovendien blijven de publieke partners zich gezamenlijk inzetten om ervoor te zorgen dat de aanbieders zonder registratie stoppen met het aanbieden van diensten dan wel zich alsnog registreren.

Dit project is in 2020 afgerond. Projectleider was DNB.

FEC PPS Taskforces

In de taskforces analyseren de private partijen en FIU-NL in onderling overleg subjecten (binnen de wettelijke kaders) en modus operandi die worden ingebracht door de opsporing. Dit levert relevante meldingen op van ongebruikelijke transacties aan FIU-NL, die vervolgens veelal ter beschikking worden gesteld aan de opsporingsdiensten voor gebruik in strafrechtelijke onderzoeken. Banken kunnen met de opgedane kennis hun risicobeheersing en poortwachtersrol verstevigen en in overleg met het OM maatregelen nemen tegen niet-integere klanten.

Terrorismefinanciering Taskforce

De Terrorismefinanciering Taskforce (TF Taskforce) is opgezet voor een nauwere samenwerking tussen de publieke en de private partijen om terrorismefinanciering efficiënter en effectiever te bestrijden en zodoende de integriteit van de financiële sector te beschermen.

De werkwijze van de TF Taskforce is wereldwijd vooruitstrevend te noemen. Dat publieke en private partijen in gezamenlijkheid een aanpak op TF realiseren, heeft een grote meerwaarde. De FATF benadrukt bij herhaling het belang van publiek-private samenwerking op het thema TF. Ook elders in de internationale context (VN en EU) wordt dit belang onderkend en benadrukt.

De TF Taskforce is sinds medio 2019 een structureel georganiseerde samenwerking. De TF Taskforce is ondanks de Corona-beperkende maatregelen volledig operationeel en zal ook in 2022 doorgaan als vast onderdeel van de publiek-private samenwerking in FEC-verband.

De TF Taskforce wordt geleid door het OM.

Serious Crime Taskforce

In oktober 2019 is de pilot Serious Crime Taskforce (SCTF) van start gegaan en in juni 2021 is besloten tot het institutionaliseren van de SCTF tot een structurele PPS-samenwerking in FEC-verband.

Centraal staat in de SCTF het in kaart brengen van de financiële geldstromen en netwerken van tussenpersonen (brokers), die een essentiële schakel vormen in de georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

In 2022 zal aandacht zijn voor de doorontwikkeling van de SCTF. Onderwerpen die hierin nadrukkelijk aan de orde zijn, zijn onder meer verdere efficiëntie van het werkproces, het updaten van het huidige convenant en de werkbeschrijving, internationale verkenning en samenwerking en bevorderen van de samenhang met andere FEC-activiteiten en nationale initiatieven.

De SCTF wordt geleid door de politie.

Financieel Expertise Centrum

FEC PPS projecten

Binnen het FEC worden door de FEC-partners projecten uitgevoerd op uiteenlopende thema's/fenomenen met als doel het opleveren van concrete, operationeel bruikbare resultaten. Als één overheid werken vele experts vanuit de verschillende FEC partners samen in diverse projectgroepen. Dit gebeurt ook in de publiek-private samenwerking (FEC PPS) om de poortwachters te versterken.

Doorlopend uit 2021	Nieuw in 2022	Monitoring
• Synthetische drugs	• Crypto's/virtuele valuta	• Malafide Stichtingen • Beleggingsfraude • Corruptie • TBML I – Automotive sector • Witwassen in uitbuitingssituaties

FEC PPS projecten

Doorlopend PPS project

Synthetische drugs

Dit project ziet op de geldstromen als gevolg van de illegale inkoop, productie van en handel in synthetische drugs. Met dit project is een publiek-private samenwerking gestart gericht op:

- het inventariseren van kennis en het opstellen van indicatoren ten aanzien van geldstromen gerelateerd aan inkoop, productie en verkoop van synthetische drugs;
- het bouwen van query's voor de detectie van deze geldstromen.

Dit moet leiden tot kwalitatief hoogwaardiger meldingen van ongebruikelijke transacties door financiële instellingen aan de FIU-NL, die vervolgens, mits door de FIU-NL verdacht verklaard, door de opsporing nader onderzocht zullen worden.

Via monitoring zullen de indicatoren en de query's mogelijk worden aangescherpt, om de detectie verder te verbeteren. De inzet van deze aanpak is om een substantieel deel van de witwasgelden te weren uit het Nederlandse financiële stelsel.

Projectleider is ING Bank. Dit project is gestart in 2021 en zal naar verwachting medio 2022 worden afgerond.

Nieuw PPS project

Crypto's/Virtuele Valuta

In de National Risk Assessment Witwassen (2019) zijn virtuele valuta's als top risico opgenomen. Bijna elke FEC PPS deelnemer is al actief op dit onderwerp. Zo zijn bijvoorbeeld politie, FIOD, FIU-NL en OM reeds actief in de aanpak van criminele geldstromen in de strijd tegen ondermijning, cybercrime en gedigitaliseerde misdaad en bij het afpakken van digitaal (crimineel) vermogen. In FEC PPS verband zal begin 2022 een gezamenlijke verkenning worden uitgevoerd naar de aanwezige kennis en mogelijkheden van versterking in de detectie en aanpak van criminele (digitale) gelden. Door het Organized Crime Field Lab-team Cryptail* is begin 2020 een lijst met red flags gedeeld met private partijen t.b.v. hun poortwachtersrol. In de verkenning zal worden onderzocht hoe deze lijst is geïmplementeerd in de transactiemonitoring bij de deelnemende private partijen. Door verbetering van de meldketen wordt getracht een substantiële hap te nemen uit de criminele gelden in Nederland en het Nederlandse financiële stelsel weerbaarder te maken.

De verkenning wordt geleid door Rabobank en OM. Deze verkenning zal starten in Q1 2022.

** bestaande uit OM, FIOD, Politie, DNB en FIU-NL*

FEC PPS projecten monitoring

TBML I – automotive sector

Dit project was gericht op de cash integration variant van Trade Based Money Laundering (TBML) in de automotive sector. Er is onderzoek verricht naar de gebruikelijkheid van cash betalingen in deze sector.

- De deelnemende banken hebben hun cliëntenbestand doorzocht met een ontwikkelde query.
- Indicatoren van malafide handelaren en afnemers zijn vastgesteld.
- De ratio achter business to business cash betalingen anno 2020, is geïnventariseerd.
- Er is een barrièremodel ontwikkeld en geïmplementeerd.

De monitoring richt zich erop of de indicatoren valide zijn en of de ontwikkelde query aangepast moet worden en wordt de opgedane kennis breed gedeeld.

Dit project is in 2021 afgerond.
Projectleider was AMLC/FIOD.

Malafide Stichtingen

Bij de afronding van deel II van dit project zijn een aantal opvolgingsacties afgesproken voor het (verder) uitvoeren van de barrières zoals uitgewerkt in het barrièremodel malafide stichtingen. In 2022 zal daarbij nadrukkelijk aandacht zijn voor het monitoren van de ingezette maatregelen ter preventie, detectie en repressie van het misbruik van stichtingen voor malafide doeleinden door zowel publieke als private partijen.
Indien hiertoe aanleiding is zal met het CCV in contact worden getreden om het kennisdocument Malafide Stichtingen op grond van kennis opgedaan in de monitoringfase, aan te passen.

Deel II van dit project (barrières) is in 2021 afgerond.
Projectleider was de politie.

Beleggingsfraude

De monitoring voor dit project betreft het aantal meldingen over beleggingsfraude dat wordt gedaan bij de AFM , namelijk of dat (blijvend) toeneemt en hoe de kwaliteit van deze meldingen is. Tevens wordt jaarlijks een training over het herkennen van beleggingsfraude aan bankmedewerkers gegeven.

Dit project is in 2021 afgerond.
Projectleider was de AFM.

FEC PPS projecten monitoring

Witwassen bij uitbuitingssituaties

Dit project was gericht op implementatie van signalering van witwasconstructies in verband met arbeidsmarktfraude, sociaal economische fraude en mensenhandel (uitbuitingssituaties) in bankgegevens. Na een onderzoeksprogramma van de Inspectie SZW, ABN AMRO Bank en de Universiteit van Amsterdam (2016-2019) is in 2020 dit FEC-PPS project gestart. Doel was om private partijen met deze kennis beter in staat te stellen om de rol van poortwachter te vervullen. Met ontwikkelde query's kunnen cases worden gedetecteerd en door processen te verstevigen kunnen niet-integere klanten worden geweerd of vroegtijdig gedetecteerd. Dit draagt er bovendien aan bij dat betere informatie ter beschikking komt van de FIU-NL en de Inspectie SZW om nader te onderzoeken. De kwaliteit van deze informatie wordt in de monitoringsfase geanalyseerd. Het project heeft een kennisdocument opgeleverd ter ondersteuning voor de banken en in samenwerking met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) wordt in de monitoringfase verder gewerkt aan een integrale aanpak d.m.v. een barrièremodel.

Dit project is in 2021 afgerond. De projectleider was de Inspectie iSZW, met als sponsor de FIU-NL.

Corruptie

De monitoring van dit project wordt in 2022 verder ingericht. Onder meer wordt bezien welke resultaten de ontwikkelde corruptiequery oplevert (leidt het daadwerkelijk tot meer en kwalitatief betere meldingen van ongebruikelijke transacties?) en of er wensen zijn om de query aan te passen. Tevens wordt geëvalueerd of het kennisdocument een actualisatie behoeft op basis van kennis die is opgedaan in de monitoringfase.

Dit project is in 2021 afgerond. Projectleider was de FIOD.

Financieel Expertise Centrum

Samenwerking met andere verbanden

Samenwerking met andere verbanden

Het delen van kennis & expertise doen we eveneens door samenwerkingen met andere (publieke) informatieknooppunten of samenwerkingsverbanden. Ook draagt het FEC bij aan internationale kennisdeling door contacten met buitenlandse organisaties of deelname aan internationale bijeenkomsten met presentaties over de activiteiten van het FEC netwerk.

RIEC/LIEC

In 2022 wordt verkend in hoeverre RIEC kan aansluiten op FEC PPS activiteiten, waarmee kennis en expertise kan worden uitgewisseld. Daarvoor is in 2021 via het LIEC reeds contact gelegd met RIEC projectleiders die betrokken zijn bij publiek-private samenwerking (PPS).

TRACK/dienst Justis

Het FEC deelt (voorgenomen) thema activiteiten met Dienst Justis/TRACK om te verkennen of de producten van TRACK mogelijk van toegevoegde waarde zijn voor de informatiepositie van de partners binnen het FEC.

iCOV

De infobox Crimineel en Onverklaarbaar Vermogen (iCOV) is een samenwerkingsverband van verschillende overheidsorganisaties en toezichthouders. Om de producten van iCOV en de samenwerking binnen het FEC optimaal op elkaar te laten aansluiten, overlegt het FEC periodiek met iCOV over zaken als themaselectie, jurisprudentie, privacy en wetgeving.

CCV

Met het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) wordt regelmatig samengewerkt voor FEC projecten waarbij een barrièremodel moet worden ontwikkeld en geïmplementeerd.

Internationale contacten

Het FEC onderhoudt contacten met publieke organisaties en samenwerkingsverbanden in onder meer Denemarken, Canada, Verenigd Koninkrijk (Rusi) en Zweden. Daarnaast hebben de FEC partners internationale contacten die we betrekken bij de FEC samenwerking.

Financieel Expertise Centrum

Communicatie

Communicatie

Communicatie

Het FEC is bij uitstek de plek voor samenwerking in de bestrijding van financieel economische criminaliteit en het versterken van de integriteit in de financiële sector. Dat hebben de FEC-partners en de betrokken private partijen explicit onderkend. Bovendien is de potentie voor verdere ontwikkeling van deze samenwerking recent benadrukt en zijn er activiteiten ingezet om dat te benutten.

Dit heeft ook gevolgen voor de communicatie, die steeds meer (pro)actief wordt ingezet. Ook in 2022 gaat het FEC dan ook actief en met moderne middelen communiceren over waar het FEC voor staat, op welke thema's wordt samengewerkt, wat de samenwerking oplevert en wat de concreet opgeleverde resultaten zijn. Hiervoor worden in 2022 podcasts gepubliceerd waarin FEC onderwerpen verdiepend worden uitgelegd. Ook komen er animaties over de kerntaken van het FEC en worden er infographics ontwikkeld die de complexiteit van de FEC-samenwerking voor het grotere publiek begrijpelijker moeten maken.

Dat communiceren doen we binnen het netwerk. Met meer bekendheid bij de partnerorganisaties, private partijen en overige betrokken professionals kunnen we de mogelijkheden van de FEC-samenwerking versterken en optimaliseren. En dat doen we buiten het netwerk. Door de inspanningen van de FEC-partners en de private partijen meer zichtbaar te maken kunnen burgers beter worden geïnformeerd over de activiteiten die worden ondernomen voor een veilige samenleving.

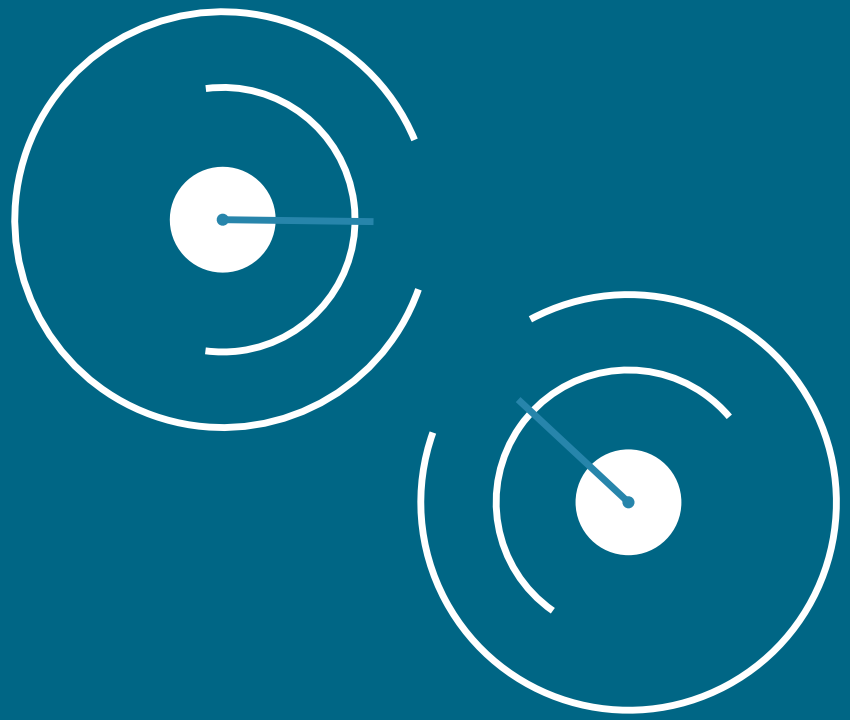

www.fec-partners.nl | info@fec-partners.nl | 020-5246120